

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Başbakan Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR
CHP Adana Milletvekili

Yaşamın devamlılığı için hayati bir öneme sahip olan suyun “insan hakkı” kimliği, Türkiye’de uygulama ve yasalara yansımayan su hakkı çerçevesinde asılı kalıp devletin su politikalarındaki etkinliğinin pürüzlü yüzüyle karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda,

1997 yılından beri süregelen ve beşincisinin 16-22 Mart 2009 tarihlerinde İstanbul’da kabul bulacağı, Türkiye’de “suyun metalaştırılması” başlığında çok önce atılan adımların yankılanan seslerini meşrulaştırıcı bir organizasyon ve suyun “insan hakkı” niteliğini sıyrarak “temel insan ihtiyacı” kategorisine dahil edilmesi ve fiyatının piyasa dinamikleriyle oluşturulması sürecinin başlıca dinamiği olan “Dünya Su Forumu”, “suya ihtiyacı olan yoksul kesimlere su götürmek” sloganın sahte gölgesi altında, su hizmeti gibi temel kamu hizmetlerine dönük yatırımların mali geri dönüşünün kamu yönetimi için bir amaç unsuru olmaması gibi temel bir ilkenin ihlaline öncülük ederken, Türkiye’nin su politikasını da gözler önüne sermektedir. “Suyu paylaşmak” gibi doğruluğundan bahsedilemeyen bir amacın gerçekleşebilmesinin, suyun “insan hakkı”ndan çıkarılıp, “temel ihtiyaç” ‘a büründürülmesinin sonucunda, devletlerin sorumluluklarının sınırlarının çizilmesi ve devletin su konusundaki tüm yükümlülüklerini pazar mekanizmalarına teslim edebilirliğine dayandığı bu mekanizmanın karşısındaki duruş,

“Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu”, Türkiye’de suyun metalaştırılması için hayat bulmuş binlerce projenin altını çizerken, bu projelerin enerji açığının giderilmesi amacının dışında nehir yataklarına yakın olan maden yataklarının kullanılmasını amaçladığını, özellikle siyanürlü altın çıkarma sürecinde yüksek oranda su gerektiğini vurgulamaktadır. “Dünya Su Forumu” ’na katılacak ortakların çoğunun inşaat şirketlerinden oluştuğu, bahsi geçen forumun aktörlerinin su konusunda ihtiyaçtan bağımsız üretim yaptığı, dünya su tekellerinin kamu hizmetlerinin tüm alanlarında faaliyet gösterdiği, forumun yapıldığı ülkelerde suyun metalaştırılması konusunda toplumsal muhalefetin örgütlenmesinin az olduğu veya olmadığı, kuraklık ve suyun kirliliği bahanesinin altında suyun metalaştırılmasının amaçlandığı gibi noktaları gözler önüne seren “Suyun Ticarileştirilmesine Hayır Platformu”, girişilen faaliyetler ve İstanbul’da gerçekleştirilecek forumun, suyun fiyatının piyasa koşullarıyla belirlenmesinin önünü açmak amacının, yani uygulamada daha fazla kar için daha fazla üretim ve daha fazla tüketim için girişilecek faaliyetlerin, “su hakkı” için mücadeleyi beraberinde getireceğinin sinyallerini de hissettirmektedir. Bu çerçevede;

1. Türkiye’de, bir “insan hakkı” olan suyun “temel ihtiyaç” kategorisine dahil edilmesinin ve su konusunda devletin sorumluluklarının sınırı çizilip tüm yükümlülüklerinin pazar mekanizmalarına teslim edilmesinin gerekçeleri nelerdir?
2. Türkiye’nin sahip olduğu su politikaları nelerdir?
3. Türkiye’de suyun metalaştırılması amacıyla hayat bulmuş projeler nelerdir?
4. Türkiye’nin “Dünya Su Forumu”na katılmasının amacı nedir? Bu forumla su ile ilgili ne tür noktalarda gelişme katedileceği düşünülmüştür?
5. Türkiye’nin şu anda sahip olduğu su hacmi kaç m³’tür? Bu miktar, insan nesillerinin devamı için gerekliliği olan suyun teminini kaç yıl boyunca sağlayacaktır? Bu su miktarının yüzde kaç devlet sorumluluğundadır? Miktarın yüzde kaç pazar mekanizmalarına teslim edilmiştir ve daha da edilmesi düşünülmektedir?
6. Su fiyatının piyasa koşullarıyla belirlenmesinin önünü açmak amacının, yani daha fazla üretim ve daha fazla tüketim için girişilecek faaliyetlerin

7039

beraberinde getireceği “su hakkı” için m¼cadelenin karşısında h¼k¼met ne gibi ¼nlemler almayı d¼ř¼nmektedir? Alınacak ¼nlemlere ilişkin h¼k¼metin hali hazırda bir plan bulumakta mıdır?